

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

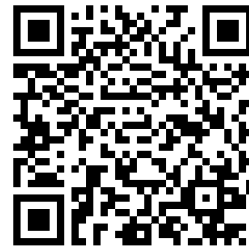
Державний обліковий номер: 0826U000807

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бровченко Юрій Васильович

2. Yurii V. Brovchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 02-04-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11798

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.01

Тема дисертації:

1. Адміністративно-правові заходи протидії колабораційній діяльності в умовах воєнного стану
2. Administrative and legal measures to counteract collaborative activities under martial law

Реферат:

1. У дисертації здійснено комплексне наукове дослідження однієї з найактуальніших правових проблем сучасної України – протидії колабораційній діяльності з використанням інструментарію адміністративного права. На основі глибокого аналізу правової доктрини, нормативно-правової бази, практики правоохоронної, адміністративної та судової діяльності, а також порівняльного аналізу досвіду зарубіжних країн обґрунтовано авторське бачення сутності, форм, видів та правових механізмів запобігання й реагування на це небезпечне соціально-правове явище. Дослідження спрямоване на вироблення науково обґрунтованих концепцій, підходів і пропозицій щодо вдосконалення національного законодавства й адміністративної практики у сфері протидії колабораціонізму. Розкрито еволюцію поняття «колабораціонізм», відслідковано його генезу в історико-правовому контексті, починаючи з римського права, європейських традицій XVI–XX століть, завершуючи сучасним змістовим навантаженням у період збройної агресії РФ проти України. Встановлено,

що відсутність в адміністративному законодавстві належної нормативної деталізації до 2022 року істотно ускладнює кваліфікацію адміністративних правопорушень (проступків), що, своєю чергою, створює прогалини у практичному правозастосуванні та обмежувало ефективність державного реагування. Детально проаналізовано історичну трансформацію поняття «колабораціонізм», охарактеризовано етапи його правового переосмислення, надано авторське визначення з урахуванням соціально-політичного контексту та актуальних викликів часу. Зроблено акцент на необхідності розмежування колабораційної діяльності з державної зрадою, шпигунством, пособництвом і подібними правопорушеннями. Обґрунтовано потребу чіткого нормативного закріплення цього явища як окремого виду правопорушення. Здійснено всебічну класифікацію колабораційної діяльності за такими ознаками, як ступінь добровільності, форма вираження, сфера реалізації, рівень загрози та суб'єктний склад. Запропоновано диференційований підхід до виявлення та кваліфікації проявів колабораціонізму в адміністративній, фінансовій, інформаційній та культурній сферах. Окреслено основні ризики поширення колабораційної діяльності у форматі гібридної війни, інформаційного впливу та психологічного тиску. З'ясовано, що боротьба з цим явищем має базуватися на принципах превентивності, об'єктивності, пропорційності та правової визначеності. Визначено адміністративно-правову природу відповідальності за колабораціонізм, що полягає у поєднанні санкційного, обмежувального й контрольного механізмів. Також сформульовано принципи, на яких має базуватися правова відповідь держави: верховенство права, пропорційність, диференційований підхід, збереження балансу між безпековими та правозахисними аспектами. У межах класифікаційного аналізу особливу увагу приділено гібридним формам співпраці з агресором, включно з інформаційними кампаніями, мовчазною підтримкою, публічним замовчуванням правди про війну тощо. Обґрунтовано, що саме такі форми є складнішими для виявлення та потребують особливого адміністративного реагування. У дисертації здійснено поглиблений аналіз чинного законодавства України, яке закладає основи адміністративно-правового реагування на прояви колабораційної діяльності. Розкрито місце норм Кодексу України про адміністративні правопорушення, Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Закону України «Про запобігання корупції» та інших актів у механізмах захисту національного суверенітету. Обґрунтовано необхідність доопрацювання законодавства з метою встановлення чітких дефініцій, процедур і повноважень уповноважених органів у сфері виявлення, фіксації та реагування на колабораційну діяльність. Дослідження містить теоретичне обґрунтування концепції адміністративно-правових запобіжників колабораційної діяльності, що охоплює організаційні, правові та процедурні інструменти, спрямовані на недопущення та попередження проявів колабораціонізму. Запропоновано структурно-функціональну модель таких запобіжників, яка враховує специфіку воєнного стану та передбачає формування реєстрів осіб, введення тимчасових обмежень, здійснення превентивного контролю. В межах дисертації охарактеризовано адміністративні процедури і санкції, що застосовуються до фізичних і юридичних осіб, причетних до колабораційної діяльності, включно з аналізом практики їх застосування у період з 2014 по 2025 роки. Акцентовано на необхідності впровадження уніфікованих стандартів правозастосування та вдосконалення норм КУпАП у контексті колабораціонізму. Особливу увагу приділено питанню суб'єктного складу протидії колабораційній діяльності. Зокрема, детально охарактеризовано повноваження спеціально уповноважених органів, правоохоронних структур, органів місцевого самоврядування та громадських об'єднань. Визначено їх функціональні завдання, правовий статус та механізми координації з іншими інститутами публічної влади.

2. The dissertation carries out a comprehensive scientific study of one of the most pressing legal problems of modern Ukraine - countering collaboration activities using the tools of administrative law. Based on a deep analysis of the legal doctrine, regulatory framework, practice of law enforcement, administrative and judicial activities, as well as a comparative analysis of the experience of foreign countries, the author's vision of the essence, forms, types and legal mechanisms for preventing and responding to this dangerous socio-legal phenomenon is substantiated. The research is aimed at developing scientifically based concepts, approaches and proposals for improving national legislation and administrative practice in the field of countering collaborationism. The author reveals the evolution of the concept of "collaborationism", traces its genesis in the historical and legal

context, starting with Roman law, European traditions of the 16th–20th centuries, ending with the modern content load during the period of the armed aggression of the Russian Federation against Ukraine. It is established that the lack of proper regulatory detailing until 2022 significantly complicated the qualification of such actions, which, in turn, created gaps in practical law enforcement and limited the effectiveness of the state response. The dissertation examines in detail the historical transformation of the concept of "collaborationism", characterizes the stages of its legal rethinking, and provides an author's definition taking into account the socio-political context and current challenges of the time. Emphasis is placed on the need to distinguish collaboration activities from treason, espionage, aiding and abetting, and similar offenses. The need for a clear regulatory consolidation of this phenomenon as a separate type of offense is substantiated. A comprehensive classification of collaboration activities has been carried out according to such characteristics as the degree of voluntariness, form of expression, scope of implementation, level of threat and subject composition. A differentiated approach to identifying and qualifying manifestations of collaborationism in the administrative, financial, informational and cultural spheres has been proposed. The main risks of the spread of collaborationism in the format of hybrid warfare, informational influence and psychological pressure have been outlined. It has been found that the fight against this phenomenon should be based on the principles of prevention, objectivity, proportionality and legal certainty. The administrative and legal nature of responsibility for collaborationism has been determined, which consists in a combination of sanction, restrictive and control mechanisms. The principles on which the state's legal response should be based have also been formulated: the rule of law, proportionality, a differentiated approach, maintaining a balance between security and human rights aspects. Within the framework of the classification analysis, special attention was paid to hybrid forms of cooperation with the aggressor, including information campaigns, tacit support, public concealment of the truth about the war, etc. It was substantiated that such forms are more difficult to detect and require a special administrative response. The dissertation provides an in-depth analysis of the current legislation of Ukraine, which lays the foundations for administrative and legal response to manifestations of collaborationism. The place of the Code of Ukraine on Administrative Offenses, the Law of Ukraine "On Ensuring the Functioning of the Ukrainian Language as the State Language", the Law of Ukraine "On Prevention of Corruption" and other acts in the mechanisms for protecting national sovereignty is revealed. The need to finalize the legislation in order to establish clear definitions, procedures and powers of authorized bodies in the field of detecting, recording and responding to collaborationism is substantiated. The study contains a theoretical justification of the concept of administrative and legal safeguards for collaborationism, which includes organizational, legal and procedural instruments aimed at preventing manifestations of collaborationism. A structural and functional model of such safeguards is proposed, which takes into account the specifics of martial law and provides for the formation of registers of persons, the introduction of temporary restrictions, and the implementation of preventive control. The dissertation describes the administrative procedures and sanctions applied to individuals and legal entities involved in collaborative activities, including an analysis of the practice of their application in the period from 2014 to 2025. Emphasis is placed on the need to implement unified standards of law enforcement and improve the norms of the Code of Administrative Offenses in the context of collaborationism.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Бровченко Ю. В. Адміністративно-правова етимологія юридичної природи колабораційної діяльності. Юридичний науковий електронний журнал. // Б. 2024. № 11. С. 638-648.
- 2. Бровченко Ю. В. Адміністративно-правові запобіжники колабораційної діяльності в Україні. Право і суспільство. // Б. 2024. № 5. С.729-739.
- 3. Бровченко Ю. В. Юридичні ознаки та класифікація колабораційної діяльності. Юридичний науковий електронний журнал. // Б. 2025. №3/2025. С. 252-258.
- 4. Бровченко Ю. В. Класифікація уповноважених суб'єктів протидії колабораційній діяльності в Україні. Науковий вісник УжНУ. Серія: Право. // Б. 2025. № 88. Ч. 2. С. 293-306.
- 5. Бровченко Ю. В. Деякі питання організації громадського руху спротиву колабораційній діяльності, сучасний погляд. Право і суспільство. // Б. 2025. № 2. С. 204-218.
- 6. Бровченко Ю. В. Сучасний погляд на здійснення органами публічної влади адміністративно-правових заходів протидії колабораційній діяльності. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: "Юридичні науки". Випуск 3(85). // Б. 2025. С. 11-22.
- 7. Бровченко Ю. В. Деякі питання досвіду країн Європейського Союзу щодо протидії колабораційній діяльності в Україні. The scientific heritage. 2025. № 159. С. 43-51.
- 8. Бровченко Ю.В. Суб'єкт та суб'єктивні ознаки колабораційної діяльності. Сектор безпеки України: актуальні питання науки та практики: збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами XI Міжнародної науково-практичної конференції (27-28 квітня 2023 року, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків). Частина 1. Серія «Сектор безпеки України». Вип. 43. Редкол.: А.П.Гетьман, В.М.Гарашук, Т.О.Коломоець, Ю.В.Мех, В.Я.Настюк, Р.В.Шаповал та ін. Харків: Друкарня Мадрид, 2023. С. 32-38.
- 9. Бровченко Ю.В. Щодо питання адміністративно-правових заходів протидії колабораційній діяльності в Україні. збірник матеріалів конференції "Новітні технології сучасного суспільства" (23-25 березня 2025 р.). Advanced top technology: електрон. наук. журн. № 7. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2025. С. 7-8.
- 10. Бровченко Ю.В. Етимологічний аналіз адміністративно-правової природи колабораційної діяльності. Innovative Approaches in Modern Science and Technology: Collection of Scientific Papers "International Scientific Unity" with Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference. March 26-28, 2025. Lisbon, Portugal. P. 130-134.
- 11. Бровченко Ю. Сучасні підходи адміністративно-правового регулювання колабораційної діяльності. Гуманітарний дискурс суспільних проблем: минуле, сучасне, майбутнє : XXV Всеукр. наук. конф. з міжнар. участю, м. Черкаси, 25 квіт. 2025 р. Черкаси, 2025. С. 395-398.
- 12. Бровченко Ю. В. Адміністративно-правова класифікація суб'єктів протидії колабораційній діяльності в Україні. Сучасна освіта і наука Волині : Всеукр. науково-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчен., м. Луцьк, 22 трав. 2025 р. Луцьк, 2025. С. 297-298.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000966

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Настюк Василь Якович

2. Vasiliy Y. Nastyuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4977-4181

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зайкіна Ганна Миколаївна

2. Hanna M. Zaikina

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0007-7141-1391

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет залізничного транспорту

Код за ЄДРПОУ: 01116472

Місцезнаходження: майдан Фейербаха, Харків, Харківський р-н., 61050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дрозд Олексій Юрійович

2. Oleksiy Y. Drozd

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4514-6594

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Солнцева Христина Володимирівна
2. Khrystyna V. Solntseva

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9404-8029

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мех Юлія Володимирівна
2. Yuliia V. Mekh

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0191-1020

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шаповал Роман Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шаповал Роман Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна